

Régi pesti históriák

IRJA: KRUDY GYULA

I.

Mágnás Elza, az éj királynője

Mágnás Elza sohase szerepelt regény-könyvben, legfeljebb hírlapban, a rendőrségi és törvényszéki tudósításban: egy magyar regénykönyv a háború előtt pedig éppen Mágnás Elzának köszönhetette szokatlan sikerét.

Akkoriban történt (1913-ban), hogy a péklegény megölte és kirabolta a fővárosi éjszakák ünnepelt hölgyét, a vízkékszemű, szőkére rizporozott hajú tüneményt, a tánczázak báva pillangóját.

A hírlapírók, mint már ilyenkor szokás: részletesen megírták a rablógyilkosság körülményeit és az egyik rendőrségi tudósító ur, hogy lepipálja a többieket, jelentésében odavetülte azt is megjegyezte, hogy annak az olvasónak, aki a kimerítő riportás után még többet is akar tudni Mágnás Elzáról: el kell olvasni az akkoriban megjelent „Vörös postakocsi” című regényt, amelyet a regényíró Mágnás Elza változatos demimonde életéből „vett”.

Egy szóval se írt többet a rendőrségi riportert (igaz, egy nagyon olvasott hírlapban), de másnap, harmadnap, körülbelül egy-két héten át olyan mértékben nyilatkozott a közönség érdeklődése, hogy a regény első kiadását (békebeli 5—5500 példányt) a vásárlók elkapkodták a könyvesboltokban. Szerencsére a könyvkiadó nyomban megittott a közönségen, amint a regénykönyvek elfogytak, újabb ötezer példányt nyomtatott.

A történelmi igazság kedvéért meg kell jegyezni, hogy a rendőrségi tudósító értesülése a „Vörös postakocsi” tartalmáról, enyhén szólva, nem fedte az igazságot; ágas-bogas, futamodással teli életében a rendőrségi tudósítónak nem is lehetett komolyan ideje a regény elolvasásához, csak egy röplében célzott a madárra és a nyíllovásnak ilyen sikere volt.

Mert rablógyilkosság akkoriban még nem volt hétköznapi esemény a főváros krónikájában, pláne egy Mágnás Elzához hasonló hölgyet ritkán öltek meg, őt inkább imádni volt szokás az urak és pékek részéről egyaránt. Mágnás Elza (egy mosónő gyermeke, aki „Mágnás” nevét ridegen büszke, szótlan és fenhéjazó magaviselete miatt nyerte az éji társadalomban), nem arra született, hogy egy péklegény, a cselédje kedvese megölje az ágyában, hanem arra volt kiválasztva, hogy minden este más és más toalettkben pompázzon az ártatlansági fehértől kezdve a hercegnői uszályalmokig; a legujabb párisi remekműveket viselje testén ékszerek alakjában; méltóság-teljesen hordja fejdíszét, amely méltóság-teljesen magatartáshoz alkalmasak voltak a földigérvő tükrök, amelyek az éjjeli mulatóhely (Orfeum, Óbudavára, a „Casino”) falait bevonták; — csak amidőn váratlan halálának híre megérkezett, akkor eszméltek rá ismerősei, hogy egész életében, amit a fénylő parketten, az illatszerek, langyos atmoszférában, szünet nélkül zengő hegedű- és fuvolahangok között töltött Elza: a saját elsőosztályú elmulását példázta.

Temette magát, mint egy fulladásig megtelt bálványt, amely mindent elérte az életben, amiről kevéske fantáziájával valaha álmodhatott.

Sleppes ruhát és saját lakást, drága ékszer és irigy tiszteletet a barátnőknél, megkülönböztetett bánásmódot a gavallérok részéről, mert tömöttebb érzéssel Mágnás Elza asztalosmesterénél senki sem rendelkezett és a „direkció”, a mindenkor mulatóhelyi direktió tiszteletét, mert Mágnás Elzát sohase kellett reggelként kiséprűzni a takarítással együtt, szinte szolidan, józanon, méltóságosan, mint valami hivatalból ment haza hajnalban a táncteremből.

Mondd, ó, mondd emlékeztet! Nem élhetett volna e szőke puderbálvány ilyenformán az emberi kor legvégső határáig? ... Mikor már minden vágya beteljesült, amelyről a mosóteknő mellett, vagy a Városligeti Szinkör körül vízet áruvala, ósbudai korzón műsort kínálva és a Stefánia-uti mellékutak padjain hálva: álmodott? Miért kellett a péklegénynek jönni egy hajnalban a mennyezet alatt szenderegő élete üdvösségét megélt kisasszonyhoz, lappangó léptekkel a

cselédszobából, a mindeneslány vackából, hogy végezzen ezzel a megtestesült boldogsággal, aki mindazt, amiről egy kolduslány ábrándozhatott Pesten, megvalósulva látta maga körül?

A végzet utjai kiszámíthatatlanok, mondták 1913-ban, amikor Mágnás Elzát a gavallér asztalosmester éppen olyan pénzparázzal eltemette, mint ahogy életében gondoskodott róla. A temetésen többen voltak, mint egy megyei püspökén, de nem olyan válogatott publikum, mert hallani lehetett megjegyzéseket, amelyek azt kérdezték, mit csinál vajjon felesleges pénzével ezentúl az önfeláldozó eltartó? Sőt némelyek hangosan hirdették, hogy egy jó állás üresedett meg a fővárosban, a Mágnás Elza állása. Vajjon ki merészezi a végzetes állást betölteni?

II.

Hol kezdődött a tüneményes élet? Ósbudában!

— Fel, Ósbudában! — mond a századvégi pesti gavallér, aki abban is különbözött történelmi elődeitől, hogy a legendás helyet nem a dunántúli regényes részekben, hanem Pesten, a Városliget helyén találta meg. A tizenkilencedik század vége és a huszadik század kezdete nemcsak a tudományoknak és az emberi kultúrának volt megjelölve az idők horoszkópjában, de a raffinált élvezeteknek, a kifinomult mulatságoknak, a nem mindennapi szórakozásoknak is teljében vitte az idő a benne élő emberiséget: az egész világon éppen úgy mulattak, mint ahogy napról napra művelődtek, mert a pesti gyönyörűségeket az emberiség nem tudja elválasztani a lélek örömeitől.

Egy jó könyvet olvasni, valamely lelki szentációban részesülni a kultúra révén csaknem ugyanannyi élményt jelentett, mint egy kiváló éji mulatság átélése, rendezése vagy akár csak kibicélése. A tudomány új megállapításai, a haladó emberi elme, a világszerte terjedő új gondolatok éppen úgy áhították az érzelmi örömeiket, a női varázslatokat, a zenék lélekformáló hangjait, az érzelmei kitalargatásait, a két nem között való érintkezésnek lüktetésait, mint ahogy a mágnés vonzza a vasat, a pozitívum hívja a negatívumot, a tisztaság megkivánja a szennyeiséget, a csillagok a földre andalognak, az angyalok darabidőre elmennek örököznek, Lechner bácsi, aki márványpalotát épített Pesten, esténként a fából, vászonból, komédiából összetekelt Ós-Budavárból érezte magát legjobban.

Régi rendőrnök vagy öreg lumpnak kell annak lenni, aki Ósbuda igazi jelentőségét megértse az első hallásra Budapest történetében.

— Ifjusági emléki! — mond a tiszteletreméltó nőgyógyász elnök.

— Az ember sokfelé megfordul fiatal korában — felelnek rendjeles, tekintélyes, ezüstfejű urak.

— Akkor még élni érdemes volt — vélik öreg kintornások, harmonikások, nagybögősök, a zenéknek és az éjeknek nyugalmazott tisztviselői, akik hivatalból szolgáltatották a minden elképzelhető felülmúló jókedvet ennek a városnak.

Az agglegények klubjában eldörmögi egy hang:

— Egy ósbudai virágáruskisasszony volt az oka, hogy nőtlen maradtam.

A pezsgőgyár iródjában öreg könyvelő nyilatkozik:

— Akkor volt utóljára pezsgőüzlet a világon, míg Ósbuda nyitva volt.

A levitézlett, szürke varjúvá lett főkeresemesterek morognak:

— Akkor mindenki kétfogatú járt még Pesten.

Szabóknak, kalaposoknak, a nőies élet raffiniáltjával foglalkozó iparosok, virágkereskedők, tűzijátékosok, zászlógyárosok, mutatványosok, harisnyások, cipészek, ékszerészek, hordárok, énekesek, életpályát változtatott büffédímák, nagymami korbá jutott énekesnők, megrokkant táncosok, dalosok, órusok, kigyóbüvölők és céllövészeti segédek fejezték be élettörténetüket, amikor Ósbudavára elmult a földről, Pest lett szegényebb egy megélhetési alkalommal, midőn a gavallér többé nem mondhatta hölgyének:

— Fel, Ósbudába!

Kéznel volt az omnibusz, amelynek impérióján csaknem annyit utaztak Pesten egy időtájt, mint Párisban a Paul de Kock regényeiben. Ragyogva, mint egy mesebeli dóm száguldott a földalatti a mulatságok várába. Gyorsított a komfortáblis, ha olyan pasasérjai akadtak, akik a városligeti mulatóhelyre kíváncsiok. Az urak zsebében egész évre szolgáló belépőjegyek, talán csak az idegenek és vidékiek váltották meg a napi belépésre jogosító kártyáikat. „Törzsvendég” volt itt minden fővárosi uriember, amikor még a törzsvendégség jelentett valamit.

*

... Itt tűnt fel a „Nagymeccset” udvarán, vagy a „Francia pezsgőpavillon” kerítésén kívül, a Johnson és Dean négerpár éneklésénél, vagy a Borozóban szinlapot, műsort, képeplapot vagy legyezőt árulva a mulatókert látogatóinak a kis Elza!

Sok női karriér kezdete fűződik Ósbudához, mert a gondos anyák nemcsak a saját leánykaikat, de vendégségben levő unokahugyaikat is itt sétáltatták esténként a szerpentint és konfettit dobáló ósbudai korzón. A gavallérok szemügre vették a korzó új látványosságait és ha nagyon ismerkedhetnének, kéznél volt a megbérelt tüneményekkel, kéznél volt a hűséges barát. Budapest utolsó lovagja, a szeretetreméltó gavallér (egyéb-ként egyik magyar pezsgőgyár „vezérképviselője”, mint akkoriban mondták a címet), a közkedvelt Kapy Miklós huszárkapitány, aki minden szép nőt ismert Budapesten, főleg Ósbuda területén, aki szívesen átszolgált a bemutatkozási ceremónián.

A hagyomány szerint Elzát ugyancsak a jószemű Kapy Miklós fedezte fel és szerzett neki új ruhát és kegyes pártfogókat lovagbarátai körében.

III.

Hogyan folytatódott a tünemény pályája?

A főváros telve volt csodaszép hölgyekkel, akiknek nem volt állandó foglalkozásuk.

Némelyek még a millennáris kiállítás óta telepedtek itt le, mert ez az időpont volt az, amikor a földkerekség minden tájáról ideröppentek az énekes vagy színes madarak, akik a kiállítási ünnepek várható sokadalmában, mint egy madách-i új „londoni vásáron” kívánták megpróbálni szerencsésüket.

Pestnek „jó híre volt” a kontinensen, sohase hagyták ki a várost a vándormadár-csapatok, akik sippal, dobbal, művészettel járják a világot.

De a magányosan utazó tarka bankák, baglyok vagy vérések is kikötöttek Pesten, miután a magyaroknak lovagias uri renoméjük volt. Exotikus szépségek, valamint a párisi sanzonettek, kedélyes bécsi dámák, török hastáncosnők, varsói hercegnők, moszkvai teliérti szépek, néger Kleopatrák, balkáni hercegnők (hogy a honi vállalkozóknak ne is beszéljünk) mindig megtalálták itt a maguk barátságos fogadtatását, csak pusztán szerencse dolga volt, hogy egy arisztokrata vagy egy facér pincér szerelmesedik beléjük.

A millennáris célcó régen elmulott, de a nők nem akarták abbahagyni a bált.

A mulatóhelyek nem csuktak be, sőt szaporodtak. A Rákóczi-uton, ahol különben is minden kávéházban, ahol napközben lökucepek alkudoztak: estére tündérszínpadot állítottak: egy nagy földalatti helység (az Olimpia) nyílt, ahol az éjszaka összefolyt a nappalal, csak akkor lehetett észrevenni, hogy megvirradt, amikor a másvilágról a villamoskocsi csengetése hallatszott.

A Váci-körutat (a Vilmos császár-utat) úgynevezett „hölgyzenekarok” tartják meg szállva, amelyek bokorugrós szoknyában vonják a talp alá valót nemzeti színű szalagokkal díszítve és hódítva az ifjúkorát élő fővárosban. Persze, tingli-tangli is akad bőven, ahol mindig a régi mókákat próbálták:

— Jesszasz na, der Herr von Rück!

A Király-utcaiban sem tudnak elmulni a különböző „Macskák”, pedig a história azt mondja, hogy azok az itt szívesen időző velszi herceggel (a későbbi angol királlyal)

befejezték ifjúkori csínytevéseiket. Sőt ellenkezőleg: a Király-utca mellékutcaiban kis-kocsmák nyílnak („A Bableveshez”, „A temetőhöz” címeze), amelyek hajnalban ébrednek azoknak a mulattatására, akik odáig már jóllaktak mindennel, amit a pesti éjszaka kínál és csupán megpihenni óhajtanak egy csendes kis zugban, zongorajáték mellett, amelyet a vérző tádejű zongoramester, mintha a ravatalról kelt volna fel, mélabusan „szolgált”. Ezekben a halhatlan spelunkákban a legelőkelőbb urak is szívesen tanyáznak, mert azt mondják, hogy itt festék nélkül, a maga valóságában látni a hervadó éjjeli életet. Itt vetik le végre szoros fűzőiket a primadonnák és az éj folyamán elvesztett hosszú metszőfoggy gyertyadarabbal pótolják arra az időre, amelyet a Bablevesben óhajtanak még tölteni.

*

... Elza, aki már együtt repült a gavallérok csodákból csodákba, Stefánia-utról a „Macskába”, páholyból a lebuja, mert egyetlennek látszott minden éjszaka, amikor minden izt meg kell kóstolni, minden levestől és csapravert hordókból hörpölni, minden új nótát meghallgatni, minden talponálló gavallért és hölgyet megtekinteni a maga helyén, Elza ezeken a helyeken is megfordult. Talán csak a véletlen körülmények okozták, hogy reggel Elza is táncolt a Vasvári Pál-utcai lebuja, ahová az utcáról egy zongoraverklit begurítottak, a „Süket Reich Fritz” (mint a vendéglőst hívják) hideg libamájjal kedveskedett a vendégeinek, éjszakából maradt bérkocsislegények pergették a járadt urak helyett a legfinnyásabb tündéreket, a pincér kidőlt az utcasarokra, hogy mindig újabb verklit hozzon, hordárok vitték a Darvashoz az aranyórát és a briliánsgyűrűket, mert a mulatságnak nem lehetett véget vetni. De az is lehetséges, hogy Elzát felfedezője, Kapy kapitány ur oktatta arra, hogy minden helyzetben hűséggel kitartson azon lovag mellett, akinek karját és védelmét elfogadta, magára ne hagyja őt a könnyelmű nők társaságában, se ne szökjön meg azon ürügy alatt, hogy a frizérnő hujja. Elza, bár ebben az időben még nem tudott sem írni, sem olvasni: jól megjegyezte a kapitány élő szóval előadott tanításait, kitartó volt a mulatságban, mint hajdan a mosásban, amikor még szegény anyjának segített a mindennapi száraz kenyér megszerzésében és egy részeges férfi eltartásában.

IV.

Mágnás Elza fénykora és elmulása. Az orfeumban

Az öreg Somossy Károlyról azt mondták, hogy nagyvilágiasan mulatni őt tanította meg Budapestet.

Orfeumot épített a Nagymező-utcában, amely konkurrált a bécsi Ronacherrel, később még magasabbra is emelte előadásai színvonalát, amikor külföldi nagyvárosokból egyenesen ideirigálta az attrakciókat.

Ez a része a történetnek azonban inkább Budapest művészeti krónikájába tartozik, mint jelen emlékezésünk keretében.

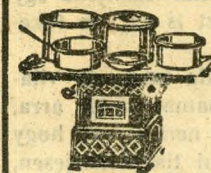
Az orfeumnak volt egy kávéháza, ahol az akkori főváros ezerszínű éjjeli élete tükröződött a csillárok alatt a földigérvő tükrökbe. Élmény volt az idevaló belépés előadás után, zenekar zárindulója kísérte a nézőtérrel a kávéházba tóduló publikumot az újabb mulatságba, ahol a külföldet járt cigánybanda ünnepélyes megnyitóval fogadta a csodálatos mutatványoktól amugy is felhevült vendégeket. Pest valóban olyan volt ezidőtájt, mint egy csodaváros, ahol a mulatságnak soha sincs vége.

A kávéházban ekkor már elragadtató, de

Háziasszonyok!

Jól fektessétek be pengőiteket és vegyetek

»KRONPRINZ« petrolgázgépet

mely csodája a fűtési technikának. Elegáns, horozható, füst-, szag- és veszélymentes, nincs korom, hamu. Ideális az otthon, iroda, műhely fűtésére és egyáltalán fűtésre, sütésre is alkalmas. 70% tüzelőanyag-megtakarítás! Az egész világon legjobban bevezetve! Szállás 22 P-től felj. Látogassa meg lakataimat!

Budapest, VI., Andrassy-ut 31. sz.

Kérjük a pontos címre ügyelni!

Wien, Graz, Linz, München

Próbafűtés természetes ételekkel minden csütörtökön d. u. 3 óráig

Kérjen ár- és referenciatalálót!

Kronprinzwerke K. P. Kimpink,

Guntramdorf bei Wien

Csak ezt a legjobban bevált gyártmányt vásárolja!

előkelő viselkedésű urnők és kisasszonyok üldögéltek a cseresznyeszínű pamlagokon, mint a háziak, akik vendégszeretettel fogadják a szorgalmas vendégeket. Selyembe és bársonyba voltak öltözve, de kalapot nem viseltek, mert ők itthon voltak.

Ők valának az ugynevezett „büffédámák”.

Hölgyek, akik szívesen helyet foglaltak a vacsorázó vendégasztalánál, segítettek neki az ételek kiválasztásánál (ami egy elkényeztetett gyomru embernél mindig nagy feladat volt), nem ijedtek meg a nyálkás osztrigától, értették a bémész tengerirák nyelvét, a kaviár szertartásait, a pezsgő megítélését, különösen a különszobácskában (szeparéban), ha a tekintélyesebb vendég finnyásan nem akart a kávéház kellős közepén tengericsigát ropogtatni, vagy eleven osztrigát hőrpölni.

Ezeknek a büffédámáknak hajdanán sok elhibázott nevelésű uriember köszönhetette, hogy úgy megtanult enni, késsel, villával, kanállal bálni, hogy akár Ferenc József udvari ebédjére is bizvást elmehetett volna. A halak elfogyasztása külön tudomány volt a béke boldog éveiben, mert némely halfajtához illet késsel is hozzányulni. A sütek feldarabolása, villára tűzése mustárokkal, zöltségekkel való garnirozása a szájbevétel előtt ugyancsak az uri tudnivalók közé tartozott. Hát még a saláták kellő elkészítése mennyi gondot adott például Hédy-Dédynek, aki a bécsi Ronacherből származott Pestre, ahol született főhercegeket tanított a „jó” saláta elkészítésére!

Ünnepély volt egy korbelt büffédáma, ha a vendégnek szerencséje volt megnyerhetni őt asztaltársának.

Szerencsére a konyhán a szakácsok (már csak az éjszélután vacsorázó artisták miatt is) mindig kéznél voltak, nem jöhetett olyan rendelés a pincér utján a kávéházból és mellékszobáiból, amelyeket azonnal teljesítettek volna (egy üveg ritka pálinkáért, amely véletlenül kifogyott a raktárból és a vendég vagy a társaságában levő mulattató hölgy kívánta: még az egykori Löwenstein csemegekereskedést is felköltötték éjszaka, de a kívánt ritkaságnak meg kellett lenni).

A büffédámák, bármily kopottan, elavulttan hangozzék ez a szó napjainkban, tehát igazán lelkiismeretesen végezték a teendőjüket a vendég jóérzése és táplálása körül. A pezsgőknek nemcsak a neveit tudták szajkó módjára, hanem ismerték őket izről izre, a nagy butéllákat és a kis butéllákat, a hamisítványokat (ha ugyan szó lehetett erről ebben az időben, mikor Budapest egyike volt a legnagyobb pezsgőfogyasztó

városoknak), a különös évjáratuakat, a borokat, amelyekkel a pezsgőt keverni kell, a fekete-kávét főzési módját, a csemegeket, a bonbonokat, a lefekvés előtti pálinkákat, teákat, bursucsókokat.

Azt lehetne mondani, hogy a hajdani orfeumi büffédámák tapasztalat szerint kedvesen megállották helyüket, sohasem voltak panasz rájuk. Még szellemesek is voltak!

*

...Hát Mágnás Elzánk hogyan viselkedett itt, amikor ebbe a maga módja szerint exkluzívnak mondott büffédáma-társaságba bejutott, hogy ne legyen minden foglalkozás nélkül, ne töltsen otthon estét szomorú

magányban, midőn a gazdag asztalosmester pártfogásába vette?

Elzánkról, szegényről be kell vallani, hogy azután, miután gazdag lett, általában nem igyekezett a vendégek kedvére lenni. Volt benne valamely atavisztikus hűség, amelyet talán anyjától örökölt, hogy nem adogattja többé mosolyát, kedvességét, gyöngédségét, gondoskodását többé semmi idegen férfinak, miután a várva-várt egyetlen egyet sikerült megismernie. Jéghideg mosollyal, távolba néző szemekkel, elgondolkozott szórakozottsággal viselte rangját az orfeumi dámák között, de többé egyetlen szardiniát sem hámozott meg. Tán ez is sietette végzetét?

Olcsó színházjegyek válópör a vége

Jelentéktelen incidens súlyos következményekkel. A volt primadonna válik a férjétől

Budapesti társaskörökben ismét egy pikáns válópörrel sugdosnak. Ezuttal egy igen jónevű, vagyonos és előkelő összeköttetései-ről ismert ügyvédre van szó, aki ellen válókeresetet nyújtott be a felesége. Az asszony nemrégiben még tündöklő csillaga volt az operetszínházban.

Az ügyvéd és az egykori primadonna a legboldogabb házasságot élte. Kisebb házi perpatvarok voltak ugyan, mert a férj egy kissé kikapós volt, de hát az ilyen családi jelenetek mindenütt előfordulnak és hamarosan feledésbe is mennek. Nyár óta nem is fordult elő semmi baj. Ónagysága azt hitte, hogy a férje megkomolyodott és abahagyta a léha kiruccanásokat. Mi azonban máris elárulhatjuk, hogy az ügyvéd ur csak azért hagyta abba a kiruccanásokat, mert rájött, hogy a botrányokkal végződő kisebb kalandok helyett sokkal okosabban teszi, ha állandó ismeretségét köt egy mindenképpen megfelelő és diszkrét hölgygel.

FÉSZEKRAKÁS A JÓZSEF-KÖRUTON.

Budapestben, — hála Istennek, — az ilyen elhatározásokat nem nehéz valóra váltani. Megismerkedett egy csinos, fiatal leánnyal, aki számára szépen berendezett albérleti szobát bérelt a József-köruton. Az ügyvéd igen ügyesen és diszkrétan viselkedett, nyilvánosság előtt nem mutatkozott a barátnőjével egy, hogy a feleség nem sejtett semmit. Az pedig nem volt feltűnő, hogy az utóbbi hónapokban gyakrabban kellett hivatalos ügyekben vidékre utaznia. Ilyenkor sem maradt el egy-két napnál tovább.

Egyszóval a legnagyobb rendben ment minden. Karácsony előtt az ügyvéd, mint nobiles és figyelmes férj, azt az ajánlatot tette feleségének, hogy utazzék két hétre el Semmeringre. Bizonyos összeg folyt be ugyanis a bécsi megbízottjához, valutáris gondjai tehát nem voltak. Irt a bécsi ügyvédnek, hogy a felesége fog jelentkezni nála, adja át annak a pénzt.

Az asszony el is utazott és a szalmaövegy férj az időt alaposan kihasználva, vidám napokat és estéket töltött. Különösen kellemesen teltek el a karácsonyi ünnepek, amikor az ügyvédet hivatalos teendői sem gátolták abban, hogy egész nap a fiatal leány társaságában töltsen az időt. Igaz, hogy karácsony másnapján este egy kis kellemetlen epizód volt, de hát ez hamarosan tisztázódott és ők mosolyogva tértek napirendre fölötté. Csakhamar el is felejtették.

**DETEKTIV
AZ ANDRÁSSY-UTI SZÍNHÁZBAN.**

De nem felejtették el a jelentéktelen kis epizódot a hatóságok, mert hiszen hivatalos akták készültek az esetről és ennek a látzólag jelentéktelen epizódnak következményei azok, hogy az ügyvéd felesége mindent megtudott és ezuttal nem bocsátott meg a férjének, hanem megindította a válópert ellene.

A jelentéktelen kis epizód az volt, hogy a barátnő karácsonykor nagy örömmel mesélte az ügyvédnek, hogy az ünnep másnapján estére két olcsó jegyet szerzett az Andrássy-uti Színházba. El is mentek az

előadásra. Az előadás már javában folyt, az ügyvéd és ifju barátnője nagyokat kacagtak, amikor egyszerre a jegyszedő megérintette az ügyvéd vállát:

— Tessék kijönni, az ügyeletes rendőrtiszt ur szobájába.

Az ügyvédet meglepte a felszólítás, de azért szó nélkül felállt és hogy minden feltűnést kerüljön, kisetett a jegyszedővel a nézőtérre. Az ügyeleti szobában a rendőrtisztviselő és egy detektív várták az ügyvédet. Igazolásra szólították fel, majd mikor ez megtörtént, a rendőrtisztviselő ezt kérdezte:

— Honnan szerezte ügyvéd ur a mai esti előadásra a jegyet?

— Furcsa kérdés, — válaszolta az ügyvéd, — egyébként megmondhatom. Az a hölgy vásárolta, aki itt a nézőtérrel mellettem ül.

A rendőrtisztviselő intézkedésére a jegyszedő kihívta a hölgyet is. Tőle is megkérdezték, honnan szerezte a jegyet.

— A háziasszonytól vettem, — mondotta izgatottan a fiatal leány. — Miért kérdik az urak?

A rendőrtisztviselő látta, hogy jóhiszemű emberekkel van dolga, közölte, hogy előző napon az Erzsébet-köruton a villamosban ellopták egy hölgy retiküljét. A retikülben volt az a két jegy, amellyel az ügyvéd és barátnője az előadást végig akarták nézni.

FELEDŐBE MEGY AZ EPIZÓD.

Az ügyvéd rögtön kijelentette, hogy a legnagyobb készséggel hajlandó a jegyek árát a károsult urnőnek megtéríteni és a maga részéről is kérte a rendőrség embezeit, hogy nyomozzák ki az ügyet, nehogy azt higgyék, hogy ő és barátnője tudatosan lopott jeggyel akartak színházba menni. A rendőrtisztviselő udvariasan bocsánatot kért, az ügyvéd és barátnője visszatért a nézőtérre, végignézték az előadást.

Amikor a fiatal leány késő éjszaka hazatért a józsefköruti lakásba, a háziasszony a legnagyobb izgalommal fogadta. Elmondta, hogy detektívek jártak nála és a jegyek eredete iránt érdeklődtek. Ő el is mondotta a jegyek történetét. A Rákóczi-téri vásárcsarnokba ment bevásárolni, amikor egy jól öltözött, előtte ismeretlen hölgy megszólította és megkérdezte, hogy nem akarna-e két színházjegyet olcsón átvenni. Az ismeretlen asszony rögtön hozzátette, hogy a jegyeket a saját számára vásárolta, de a férje hirtelen beteg lett és ezért olcsón eladná a jegyeket. A háziasszonynak észébe jutott, hogy csinos lakónője és az ügyvéd biztosan nagy örömmel veszik át az olcsó jegyeket és így habozás nélkül vette meg abban a hiszemben, hogy ezzel jól tesz. Az ismeretlen asszonynak és egyúttal örömet okoz az albérli-jének.

A leány másnap elmesélte a dolgot az ügyvédnek, aki mindezekből jogi pontossággal megállapította, hogy miután valamennyien a legteljesebb jóhiszeműséggel jártak el, semmi következménye nem lehet